

Tételek a szóbeli vizsgára

Sebesi Zsuzsanna

1. Mutasd be a mese műfaját!

- melyik műnembe tartozik
- melyik a két nagy csoportja, mi jellemzi ezeket
- melyek a mese általános jellemzői
- milyen típusai vannak a népmeséknek

2. Mutasd be a monda és a mítosz műfaját!

- melyik műnembe tartoznak ezek a műfajok
- melyek a legfontosabb jellemzőik
- egy-egy példa

3. Ismertesd Arany János *Családi kör* című versét!

- melyik műnembe tartozik
- formai jellemzői (rímek, verselés, kompozíció)
- mi a vers története, mely történelmi időszakhoz kapcsolódik
- az életkép fogalma

4. Mutasd be azokat a verseket, amelyek családi életképeket fogalmaznak meg! (Petőfi Sándor: *Egy estém otthon, Füstbe ment terv*; Kányádi Sándor: *Nagyanyó-kenyér*)

- melyik műnembe tartoznak
- formai jellemzők (rímek, verselés, kompozíció)
- mi a versek története, milyen érzelmek jelennek meg bennük
- a lírai alany fogalma; az egyes versek lírai alanya

5. Mutasd be Petőfi Sándor életének főbb eseményeit!

- gyermekkora
- költői indulása, sikerei
- szerepe a forradalomban és szabadságharcban

6. Meséld el a *János vitéz* című mű cselekményét a franciaországi kalandig! Mutasd be a tanult költői képeket egy-egy szövegbeli példa alapján!

Mikor a nap fölkel, s a holdat elküldte,
A puszta, mint tenger, feküdt körülötte;
A nap fölkelésétől a nap enyészéig
Egyenes rónaság nyújtózkodott végig.

Jó éjszakát!... nem kelt föl titeket sem más,
Majd csak az ítéletnap trombitálás!
Élete gyertyáját soknak eloltátok,
Küldök én örökös éjszakát reátok.

7. Mi történt János vitézzel Iluska halála után? Meséld el meseországi kalandjait! Állapítsd meg a szövegekről, hogy milyen alakzatokat tartalmaznak!

Látszik a hajónak diribje-darabja,
A holttesteket a tenger elsodorja.
Hát János vitéznek milyetén sors jutott?
Őt is elsodorták a lelketlen habok?

Véggondolta a régi szép időket,
Mikor még Iluska tiszta szive égett,
Szive és orcája – s most a hideg földben
Hervadtan, hidegen vannak mind a ketten.

Utóbb a könnyel is végkép számot vetett,
Csupán magát vitte a megunt életet,
Vitte, vitte, vitte egy sötét erdőbe,
Ott szekeret látott, amint belelépe.

A sok vén szipirtyó benn csak úgy hemzsegett.
Hánytak a nagy üstbe békát, patkányfejet,
Akasztófa tövén nőtt füvet, virágot,
Macskafarkat, kígyót, emberkoponyákat.

És odasuhantak mind a kísértetek,
És körülötte már karéjt képeztenek,
És nyultak utána, de a kakas szólal,
S a kísértet mind eltűnt a kakasszóval.

8. Mutass be egy általad választott szereplőt *A Pál utcai fiúk* című regényből!

- a. külső tulajdonságai
- b. belső tulajdonságai
- c. kalandjai
- d. tettei
- e. döntései